

De Nieuwe Haagdijk

Ik sta op de Nieuwe Haagdijk. Het is gisteren Martje geweest. Ad Mouwen houdt een balletje omhoog. Verder is het plein verlaten. "Ik ben erbij in Lissabon", hoor ik Piet Schraven van het cafetaria zeggen. Met anderen vormt hij een Bredaas groepje dat Feijenoord in de Europacup steunt. Een zonnetje, haar gezicht. Ze schenkt me een glimlach. Ik moet door. Ik ben twaalf jaar. Ik weet nog niet dat de beroemde Bram de Winter hier zijn kledingzaak had. Hij adverteerde met een trouwkostuum en dan kreeg je er gelijk een pak voor een scheiding bij. De Nieuwe Haagdijk is een moderne straat. Hij is breeduit aangelegd in 1875 op de geslechte vestinggronden ter verbinding van Breda met Princenhage. Waarom heb ik nooit acht geslagen op de prachtige pilonen van Gerard van Aalst, beeldhouwer, die een echte entree aan beide kanten van de brug had geformeerd? De gemeente Breda zou ze terug moeten zetten. De beeldhouwwerken liggen in een depot op het Stenen Hoofd dan wel in een ruimte die men hiermee verruild heeft. Wat verdwijnt komt eens terug; dat zijn natuurwetten. De Marokkaanse kapper op deze Nieuwe Haagdijk heeft mijn haar gesnoeid. De volgende keer neem ik eens een kijkje wat er exotisch te shoppen valt. De nieuwe Haagdijk dat is erfgoed, moderniteit en weemoed. Dat laatste telt niet voor slager Kouwenberg vanaf 1928 inmiddels meer dan 75 jaar een baken. En een bezienswaardigheid door de jaren heen. Kouwenberg is niet alleen modern gebleven, al weet ik niet of hun hypermoderne kijk- en wijstoonbank in de winkel staat, zodat de klanten door de glazen ruiten het door hen begeerde vlees kunnen aanwijzen. Als kind vond ik het varken geweldig dat me vanaf een logo vriendelijk bekeek en een worst aan stukjes sneed om mij te laten proeven. Het leven vloeit. Nog altijd is slager Paul Kouwenberg een van de meest smaakvolle winkelpanden van de straat. Het Martje, de panden aan weerszijden en de Haagpoort- alias de Simonse brug ter verwijzing naar café Simons en de Simonse wei; zelfde beeld. Op de bovenwoning hoek Nieuwe Haagdijk/Schorsmolenstraat heeft oma van Gogh gewoond nadat ze haar intrek nam aan het Van Coothplein. De Bredanaars gingen in mijn jeugd hier de hoek om. Boodschappen in de tas en naar de kerk en te biechten bij de paters. Een rijtje onnozelheden opzeggen, een kruisje en baatte het niet; het schaadde het ook niet. Op niet één gezicht stond gloeiende koorts van pijn en angst te lezen. Nieuwe Haagdijk is oké. Oude Haagdijk is fout. Er is maar één Haagdijk en dat is de oude. Nu nog even links de straat en rechts. Daar diende ik H.Mis en lof. Aan de overkant lag een man in het gips met zijn been omhoog. Hij lag daar altijd: waarom? Ik huiverde van La cartouche, het masker. Andere zusters waren meedogend. Hun gezichten zeiden: "Schenk aandacht aan alles wat lof verdient". Denk echter niet dat de zorg in die tijd 'beter' was!

Rinie Maas

Dit deels opiniërende verhaal (over de beelden van Van Aalst) schreef de auteur om te pleiten voor een meer kenmerkende overgang van Haagdijk naar Haagweg. Inmiddels heeft het stadsbestuur het besluit genomen de beelden van Van Aalst op de brug terug te brengen en zowel de pleinen Haagdijkgedeelte en Haagweg te reconstrueren.